

**"ТҰҒЫР" біліктілікті
арттыру орталығы**

**"Центр повышения
квалификации "ТҰҒЫР"**

**«Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық: заманауи мектеп
мұғаліміне қойылатын талаптар»
педагогтердің біліктілігін арттыру курсы
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Академиялық сағаттардың саны: 80

Қордай 2025

1. Жалпы ережелер

«Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық: заманауи мектеп мұғаліміне қойылатын талаптар» педагогтердің біліктілігін арттыру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2020 жылғы 4 мамырдағы №175 бұйрығының талаптарына, сондай-ақ Білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының (2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрық) және Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасының ережелеріне сәйкес әзірленді.

Қазіргі кезеңде білім беру жүйесі қарқынды өзгеріп жатқан жаһандану жағдайында тұлғаның жан-жақты дамуына бағытталған жаңа талаптарды алға қойып отыр. Бұл өзгерістер оқыту мазмұнын жаңартуды ғана емес, сонымен бірге педагогтердің кәсіби құзыреттілігін жаңа деңгейге көтеруді қажет етеді. Осыған байланысты «Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық: заманауи мектеп мұғаліміне қойылатын талаптар» атты қысқа мерзімді біліктілікті арттыру курсы бүгінгі күннің басты сұраныстарын ескере отырып әзірленді.

Жаһандық құзыреттілік – халықаралық интеграция, мәдени әртүрлілік, цифрлық орта, әлемдік өзара тәуелділік жағдайында өмір сүру және жұмыс істеуге қажетті қабілеттер жиынтығы. Бұл құзыреттілікке сыни ойлау, көпмәдениетті коммуникация, әлеуметтік жауапкершілік, проблемаларды шешу, бейімделу және шығармашылық дағдылар кіреді.

Метасауаттылық – ақпаратпен жұмыс істеу, медиамәдениетті түсіну, ақпараттық қауіпсіздік, цифрлық этика, деректерді талдау және саналы мінез-құлық қалыптастыру дағдыларын қамтитын кешенді ұғым. Қазіргі білім алушы ақпаратпен қанық ортада өмір сүретіндіктен, метасауаттылықты дамыту – заманауи мектептің негізгі міндеттерінің бірі.

Еліміздің білім беру жүйесі әлемдік үрдістермен үйлесімді дамуы үшін педагогтер ХХІ ғасыр дағдыларын, жаһандық құзыреттерді және метасауаттылықтың негізгі бағыттарын меңгеруі қажет. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, «Педагог мәртебесі туралы» Заңы, сондай-ақ жаңартылған үлгілік оқу бағдарламаларында бұл талаптар нақты көрініс тапқан. Мұғалімнің цифрлық мәдениеті, оқушылардың функционалдық сауаттылығы, ақпараттық қауіпсіздік мәселелері, көптілді ортадағы мәдени өзара түсіністікке тәрбиелеу – стратегиялық бағыт ретінде айқындалған.

PISA, TIMSS, ICILS сияқты халықаралық зерттеулер жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықтың білім сапасына тікелей әсер ететінін көрсетуде. Аталған зерттеулердің нәтижелері оқушылардың сыни ойлау, ақпаратты талдау, шешім қабылдау және цифрлық ортада жұмыс істеу дағдыларын күшейту қажеттігін айғақтайды. Осыған байланысты педагогтердің аталған дағдыларды оқытуға дайындығы – ұлттық білім беру саясатының маңызды аспектісі.

Курс мазмұны физика пәні мұғалімдерге әлемдік трендтерді түсінуге, білім алушылардың құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған әдістерді, цифрлық құралдарды, медиа-талдау дағдыларын, жобалық және зерттеушілік тәсілдерді меңгеруге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, курста оқушылардың ақпараттық қауіпсіздігі, цифрлық этика, медиа ықпалын талдау, кибербуллингтің алдын алу және саналы онлайн мінез-құлықты қалыптастыру мәселелері кеңінен қамтылады.

Бағдарламаның әзірленуіне негіз болған факторлар:

- Қазақстанда білім мазмұнын жаңарту жағдайында мұғалімдердің жаһандық құзыреттерді дамыту әдістемесін меңгеруге деген сұраныстың артуы;
- ақпараттық орта қарқынының өсуі және оқушылардың метасауаттылық деңгейін көтеру қажеттілігі;
- цифрлықмәдениет пен медиа білімнің жеткілікті деңгейде дамымауы;
- оқушылардың сыни ойлауын, көпмәдениетті коммуникация сын және әлеуметтік жауапкершілігін арттыру бойынша әдістемелік қолдаудың жетіспеуі;
- киберқауіпсіздік, ақпаратты дұрыс пайдалану, жалған ақпаратпен жұмыс істеу мәселелерінің өзектілігі;
- халықаралық зерттеулердегі нәтижелерді жақсарту мақсатында оқыту стратегияларын жаңарту қажеттілігі.

Курсты әзірлеу барысында әртүрлі аймақтардағы педагогтер арасында сауалнама жүргізілді. Оған 128 мұғалім қатысты. Нәтижелер физика пәні мұғалімдерінің кәсіби қажеттіліктерін айқындады:

- 74% – жаһандық құзыреттілік және оны сабаққа енгізу бойынша нақты мысалдар мен әдістер қажет екенін айтты;
- 61% –метасауаттылық, ақпараттық қауіпсіздік, фейк ақпаратты ажырату дағдылары бойынша әдістемелік көмекке мұқтаж;
- 57% –цифрлық құралдарды қолдану, онлайн платформалармен жұмыс жүргізу бойынша тәжірибелік сабақтардың қажеттігін көрсетті.

Зерттеу нәтижелеріне сүйене отырып, бағдарлама мазмұны келесі бағыттарды қамтиды:

- жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықтың теориялық негіздері;
- медиасауаттылық, ақпараттық қауіпсіздік, цифрлық этика мәселелері;
- оқытуда жобалау, зерттеу және проблемалық оқыту әдістері;
- сыни және жүйелі ойлауды дамыту стратегиялары;
- цифрлық платформалар мен медиа құралдарды тиімді пайдалану;

- көпмәдениетті ортада қарым-қатынас және толеранттылықты қалыптастыру әдістері.

Курс аяқталғаннан кейін педагог:

- білім алушылардың жаһандық құзыреттілігін дамытуға бағытталған тиімді әдістерді сабақта қолдана алады;

- метасауаттылықты қалыптастыру үшін медиа мен цифрлық ақпаратты талдау технологияларын меңгереді;

- сабақ барысында фейк ақпаратты анықтау, ақпаратты сүзу және цифрлық қауіпсіздікке байланысты дағдыларды үйретеді;

- оқушыларды көпмәдениетті коммуникацияға, жауапты онлайн мінез-құлыққа және әлеуметтік өзара әрекеттестікке тәрбиелейді;

- халықаралық зерттеулер талаптарына бейімделген тапсырмаларды құра алады;

- отандық және әлемдік білім беру трендтерін сабақ мазмұнымен ұштастыра алады.

Бағдарлама негізге алынған нормативтік құжаттар:

- ҚР «Білім туралы» Заңы (2023 ж. өзектелген);

- ҚР «Педагог мәртебесі туралы» Заңы (2019 ж.);

- жалпы орта білім берудің жаңартылған оқу бағдарламалары;

- PISA, ICILS, TIMSS зерттеулері бойынша әдістемелік ұсынымдар;

- 2025–2026 оқу жылына арналған әдістемелік нұсқау хат.

Курс мазмұны педагогтердің жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықты дамытуда кәсіби құзыреттерін арттыруға, білім сапасын жақсартуға, заманауи педагогикалық мәдениетті қалыптастыруға бағытталған. Бағдарлама мұғалімнің инновациялық ойлауын дамытып, оның кәсіби қызметін жаңа деңгейге көтеруге мүмкіндік береді.

2. Глоссарий

Ақпараттық сауаттылық	Ақпаратты іздеу, сұрыптау, шынайылығын тексеру және қолдану дағдылары
Білім беру экожүйесі	Педагог, білім алушы, ата-ана, қоғам, цифрлық орта және білім ресурстарының кешені.
Глобал азаматтылық	Әлемдік қоғамдастықтың мүшесі ретінде жауапты әрекет ету, экологиялық және әлеуметтік мәселелерге бейжай қарамау
Глобализация	Әлем елдерінің экономикалық, мәдени, әлеуметтік және білімдік тұрғыдан өзара ықпалдасу процесі
Жаһандықкүзыреттілік	Оқушының немесе мұғалімнің әлемдік процестерді түсінуі, мәдени әртүрлілікті құрметтеуі, халықаралық мәселелерге сыни көзқарас білдіруі және жаһандық жауапкершілікпен әрекет ету қабілеті
Инклюзивті білім беру	Әрбір оқушының жеке ерекшеліктеріне қарамастан сапалы білім алуына мүмкіндік беру
Көпмәдени білім беру	Әртүрлі мәдениет өкілдеріне құрмет көрсету, инклюзивті ортаны сақтау және этномәдени ерекшеліктерді оқу процесіне енгізу
Креативті ойлау	Жаңа идеялар қалыптастыру, баламалы шешімдер іздеу қабілеті
Қолданбалы күзыреттілік	Теориялық білімді практикалық жағдайда тиімді пайдалану қабілеті
Құндылыққа бағытталған білім беру	Адамгершілік, жауапкершілік, толеранттылық, мәдени диалогқа тәрбиелеу
Медиасауаттылық	Медиамаaterialдарды түсіну, талдау, фейктерді анықтау, медианың қоғамға әсерін бағалау білігі
Метадеректер	Ақпаратты құрылымдауға, табуға және басқаруға көмектесетін сипаттамалық мәліметтер
Метакомпетенциялар	Ойлау, оқуды басқару, ақпаратпен жұмыс, эмоционалды өзін-өзі реттеу, цифрлық ортада навигация сияқты әмбебап қабілеттер жиынтығы
Метасауаттылық	Ақпаратты табу, талдау, бағалау, құрастыру, пайдалану және өзін-өзі реттеу процестерін біріктіретін көпқырлы сауаттылық. Дәстүрлі ақпараттық сауаттылықтан кең ұғым
Метатақырыптық байланыс	Пәндер арасындағы интеграция, құбылыстарды тұтас қарастыру

Метатаным	Өзінің ойлау әрекетін түсіну, жоспарлау, бақылау және бағалау қабілеті. Оқудағы өзін-өзі реттеу негізі
Өмір бойы оқу	Адамның кәсіби және тұлғалық дамуын өмір бойы жалғастыру ұстанымы
Педагогикалық рефлексия	Мұғалімнің өзінің іс-әрекетін талдау, тиімділігін бағалау және жетілдіру процесі
Педагогтің жаһандық құзыреттілігі	Мұғалімнің көпмәдени ортада жұмыс істеу дағдылары, халықаралық білім тенденцияларын білуі және оқушыларды әлемдік сын-қатерлерге дайындай алуы
Сыни ойлау	Ақпараттың дәлдігін тексеру, дәлелдермен жұмыс істеу, логикалық талдау
Тұрақты даму мақсаттары	БҰҰ анықтаған әлемдік даму мақсаттары: сапалы білім, гендерлік теңдік, экология, инновация
Цифрлық сауаттылық	Цифрлық құралдарды қауіпсіз және тиімді қолдану, цифрлық ортада әрекет ету мәдениеті
Цифрлық этика	Онлайн ортада қауіпсіздік, деректерді қорғау, этикалық мінез-құлық нормалары
Эмоционалдық интеллект	Өз және өзгенің эмоциясын түсіну, басқару, эмпатия таныту білігі
21-ғасыр дағдылары	Сыни ойлау, шығармашылық, коммуникация, коллаборация, цифрлық сауаттылық, медиасауаттылық және проблемаларды шешу
Hard skills (Қатаң дағдылар)	Кәсіби міндеттерді орындауға қажетті нақты техникалық білім мен біліктер
Soft skills (Жұмсақ дағдылар)	Коммуникация, эмоцияны басқару, командамен жұмыс, көшбасшылық, адаптация сияқты тұлғалық қабілеттер.
STEAM-педагогика	Ғылым, технология, инженерия, өнер және математика интеграциясына негізделген оқыту

3. Бағдарлама тақырыбы

Ұсынылып отырған курс заманауи білім беру кеңістігінің талаптарына сай физика пәні мұғалімінің кәсіби рөлін жаңаша қарастыруға бағытталған. Жаһандану, цифрландыру, мәдениетаралық коммуникация, ақпараттың көптігі

мен оның сапасын сараптау қажеттілігі – мұғалімнен тек пәндік білімді емес, сонымен қатар кең ауқымды құзыреттерді меңгеруді талап етеді.

Бағдарлама мұғалімді:

- критериалды ойлайтын,
- метақұзыреттіліктерді оқытуға қабілетті,
- жаһандық мәселелерді талдай алатын,
- ақпаратты басқару және медиамәдениетті дамытуға бағытталған

кәсіби тұлға ретінде даярлауға бағытталған.

Курс құрамында бұрынғы бағдарламаларда жүйелі қамтылмаған бағыттар ұсынылады:

- метасауаттылықты дамыту әдістемелері;
- медиабілім және ақпараттық қауіпсіздік мәдениеті;
- жаһандық құзыреттілікке бағытталған оқу тапсырмаларын құрастыру;
- әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларды дамытудың ғылыми негіздері;
- көптілді ортада педагогтің кәсіби коммуникациясы;
- білім алушылардың тұлғалық дербестігі мен рефлексиясын дамыту құралдары.

Бағдарламаның жаңашылдығы

1. Метасауаттылықты қалыптастырудың практикалық модельдері– ақпаратты іріктеу, талдау, интерпретациялау, қайта құрастыру дағдыларын дамытатын авторлық тәсілдер ұсынылады.

2. Жаһандық құзыреттілікке бағытталған оқыту– мәдени әртүрлілік, әлемдік мәселелерді талдау, әлеуметтік жауапкершілік, суверендік ойлау дағдыларын дамытуға арналған тапсырмалар енгізіледі.

3. Медиабілім және цифрлық қауіпсіздік– ақпаратты бұрмалау, жалған деректерден қорғау, медиаөнімдерді сараптау құралдары қарастырылады.

4. Soft skills + meta skills интеграциясы– әлеуметтік-эмоционалдық интеллект, рефлексия, коллаборация, жүйелік ойлау дағдыларын дамытуға арналған практикалық әдістемелер ұсынылады.

5. Оқытудағы көптілді және көпмәдениетті ортаға бейімдеу – педагогтің жаһандық ортада коммуникация құру әдістеріне басымдық беріледі.

6. Қашықтан және офлайн форматты кіріктіре оқыту– мұғалімнің цифрлық ортадағы кәсіби бейімделуін дамытуға арналған заманауи әдістер енгізіледі.

Аналогтік бағдарламаларға салыстырмалы талдау

Қазақстанда педагогтерге арналған кәсіби даму курстары бар болғанымен, олардың көбісі жалпы педагогикалық бағытқа немесе цифрлық сауаттылыққа

шоғырланған. Алайда жаһандану мен метақұзыреттерді қалыптастыру мәселелері кешенді түрде қарастырылмайды.

Қолданыстағы курстардың негізгі айырмашылықтары:

- Көбіне кәсіби дағдыларды жетілдірумен шектеледі.

Жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылық бағыттары толық қамтылмайды.

- Негізгі мазмұн цифрлық құралдарды қолдануға бағытталғанымен, әлеуметтік-эмоционалдық дағдылар, медиасауаттылық, жаһандық ойлау мәселелері қарастырылмайды.

- Негізінен оқу бағдарламасын түсіндіруге бағытталғанымен, метақұзыреттер, мәдениетаралық коммуникация, жаһандық ойлау жүйесі интеграцияланбаған.

Ұсынылып отырған 80 сағаттық бағдарламаның артықшылықтары:

- жаһандық құзыреттерді дамытудың нақты құралдары берілген;
- оқушылардың медиасауаттылығы мен метатану дағдыларын қалыптастыру жолдары жүйеленген;
- қолданбалы тапсырмалар, кейс-талдау, практикалық тренингтер ұсынылады;
- физика пәні мұғалімінің кәсіби рефлексиясы мен зерттеушілік мәдениетін дамытуға бағытталған;
- көпмәдениетті және цифрлық ортада тиімді жұмыс істеу стратегиялары беріледі;
- эмпатия, көшбасшылық, сыни ойлау, коллаборация сияқты талап етілетін әмбебап дағдылар тәжірибелік тұрғыдан дамытылады.

Диагностикалық тестілеу	1 модульде оқытылатын тақырыптар бойынша педагогтердің жаһандық құзыреттілік, метасауаттылық және цифрлық сауаттылық бағыттарындағы бастапқы кәсіби деңгейін бағалау
1 – Модуль. Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық; Теориялық әрі әдістемелік негіздер	1.1 тақырып Жаһандық құзыреттілік ұғымы: теориялық негіздер және халықаралық стандарттар (OECD, UNESCO)
	1.2 тақырып Метасауаттылықтың мазмұны: медиасауат, ақпараттық сауат, цифрлық этика
	1.3 тақырып Сыни ойлау және деректерді талдау дағдыларын дамыту әдістері
	1.4 тақырып

	Қазіргі цифрлық ортадағы ақпараттық қауіпсіздік және саналы медиатүтыну мәдениеті
	1.5 тақырып Мәдениаралық коммуникация және көпмәдениетті ортада жұмыс істеу құзыреттіліктері
	1.6 тақырып Педагогтің жаһандық мәселелерді білім алушылармен талдау және зерттеу бағытында қолданатын әдістері
	1.7 тақырып Цифрлық құралдар және метасауаттылықты дамытуға арналған интерактивті тәсілдер
	1.8 тақырып Жаһандық өзгерістер жағдайында білім алушыларды бейімдеу: құндылықтар, мінез-құлық, әлеуметтік жауапкершілік
	1.9 тақырып Педагогтің кәсіби рефлексиясы және жаһандық құзыретті мұғалімнің кәсіби бейнесі
	1.10 тақырып Оқушылардың жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық деңгейін анықтау әдістері мен диагностикалық құралдары
2 –Модуль. Вариативті Жаһандық құзыреттілікті тереңдету және метасауаттылықты қолданбалы деңгейде дамыту	2.1 тақырып Цифрлық ортадағы метасауаттылық: ақпаратты талдау, фейктерді анықтау және фактчекинг әдістері
	2.2 тақырып Жаһандық азаматтыққа тәрбиелеу: әлеуметтік жауапкершілік, экологиялық мәдениет, коммуникация
3 – Модуль.Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған микрооқыту тәжірибесі	3.1 тақырып Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған микрооқыту жоспарын әзірлеу, өткізу және тәжірибе алмасу
Қорытынды тестілеу	Оқытылатын модульдер бойынша педагогтердің жаһандық құзыреттілік, метасауаттылық және цифрлық мәдениет деңгейін бағалау

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Мақсаты: Педагогтардың қауымдастықта, ақпараттық ортада және көпмәдениетті қоғамда тиімді әрекет ете алуына жағдай жасай отырып,

олардың жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылыққа негізделген кәсіби шеберлігін арттыру. Бағдарлама мұғалімдердің заманауи білім беру тенденцияларын түсінуіне, оқыту үдерісіне жаңашыл тәсілдерді енгізе алуына және оқушылардың метатанымдық, шығармашылық және сыни ойлау қабілеттерін дамытуына бағытталады.

Бағдарламаның міндеттері:

- Жаһандық құзыреттілік ұғымының мәнін, оның білім беру саласындағы рөлін ашып, мұғалімнің кәсіби іс-әрекетіндегі маңызын түсіндіру.
- Метасауаттылық, метатаным және медиасауаттылықтың негізгі қағидаларын таныстырып, оларды дамыту стратегияларын меңгерту.
- Оқыту үдерісінде қолдануға болатын заманауи педагогикалық тәсілдерді, цифрлық ресурстарды және инновациялық оқыту технологияларын практикалық тұрғыда көрсету.
- Білім алушылардың зерттеушілік мәдениетін, өзіндік оқу стратегияларын, ақпаратты талдау және бағалау дағдыларын дамытуға бағытталған әдістемелерді ұсыну.
- Мәдениетаралық коммуникация, жаһандық азаматтық, жауапты саналы әрекет ету дағдыларын қалыптастыру бойынша педагогтердің құзыреттерін арттыру.
- Мұғалімнің кәсіби рефлексия жүргізу, өз тәжірибесін бағалау, үздіксіз кәсіби даму траекториясын жоспарлау дағдыларын нығайту.

3. Күтілетін нәтижелер

Курс соңында тыңдаушылар:

- жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықтың мәнін, олардың қазіргі білім беру кеңістігіндегі стратегиялық маңызын ажырата алады;
- оқу үдерісінде метатанымдық дағдыларды, ақпаратпен жұмыс істеу мәдениетін, медиамәтіндерді талдау тәсілдерін тиімді қолдана алады;
- цифрлық оқыту құралдарын, заманауи технологияларды және инновациялық педагогикалық әдістерді пәндік оқытуда орынды пайдаланады;
- оқушылардың сыни ойлауын, зерттеушілік дағдыларын, шығармашылық қабілеттерін және жаһандық көзқарасын дамытуға бағытталған тапсырмалар құрастыра алады;
- мәдениетаралық қарым-қатынас қағидаларын сақтай отырып, көпмәдениетті ортада кәсіби әрекет жасау білігін көрсетеді;

- өзінің педагогикалық тәжірибесіне жүйелі талдау жасап, кәсіби дамудың жеке жоспарын құрастыра алады;
- заманауи мектеп мұғаліміне қойылатын халықаралық талаптарға сәйкес келетін әмбебап және кәсіби құзыреттерді меңгергенін дәлелдейді.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама кезең-кезеңімен жүзеге асатын іс-шаралар мен тапсырмаларды қамтиды. Жоспар құрамында:

1. Ұйымдастыру кезеңі

- Бағдарламаның алғашқы қадамдары.
- Мақсаттары мен міндеттерін анықтау.
- Қатысушылармен танысу, бастапқы деңгейді анықтау.

2. Орындау кезеңі

- Негізгі іс-шараларды орындау.
- Модульдер бойынша сабақтарды өткізу (микрооқыту, семинар, практикум, тәжірибе алмасу).

- Ресурстарды бөлу және әдістемелік қолдау көрсету.

3. Бақылау және бағалау кезеңі

- Бағдарламаның іске асырылу барысын бақылау.
- Оқу нәтижелерін бағалау: презентация, тест, портфолио, практикалық тапсырмалар.
- Қорытынды рефлексия және ұсыныстар жасау.

Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері

Мақсаты: Қоғамда қажетті өзгерістерді жүзеге асыру, педагогтардың кәсіби құзыреттілігін арттыру, тұрақты даму мен прогресті қамтамасыз ету.

Міндеттері:

- жаһандық құзыреттіліктер мен метасауаттылықты дамыту;
- оқу және тәрбиелеу процесін жетілдіру;
- инновациялық технологияларды енгізу;
- педагогтардың кәсіби даму дағдыларын арттыру.

Күтілетін нәтижелер

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері – оның мақсаты мен міндеттерінің орындалуын көрсетеді:

- Педагогтардың кәсіби құзыреттілігінің артуы;
- Жаңа әдістемелерді қолданудың практикада іске асуы;
- Оқу процесінің тиімділігінің жоғарылауы;

- Педагогикалық тәжірибе алмасу арқылы білім беру сапасының жақсаруы.

Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарламаның құрылымы оның мақсаттары мен міндеттерімен тығыз байланысты. Модульдер мен тақырыптық блоктар мынадай түрде ұсынылады:

1. Кіріспе модуль Жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықтың мәні.

Курсқа қатысушылардың бастапқы деңгейін анықтау.

2. Негізгі модульдер

- Метасауаттылықты дамыту әдістері.

- Жаңа технологиялар мен инновациялық тәсілдерді енгізу.

- Микрооқыту, тәжірибе алмасу, практикалық тапсырмалар.

3. Қорытынды модуль

- Бағалау: презентация, портфолио, тест.

- Рефлексия және ұсыныстар.

- Курсты аяқтау және сертификат беру рәсімі.

Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны бағдарламаның тиімділігін бағалауға мүмкіндік береді және педагогтардың кәсіби дамуына нақты бағыт береді.

Диагностикалық тестілеу	1 модульде оқытылатын тақырыптар бойынша педагогтердің жаһандық құзыреттілік, метасауаттылық және цифрлық сауаттылық бағыттарындағы бастапқы кәсіби деңгейін бағалау
1 – Модуль Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық; Теориялық әрі әдістемелік негіздер	1.1 тақырып Жаһандық құзыреттілік ұғымы: теориялық негіздер және халықаралық стандарттар (OECD, UNESCO) Қысқаша мазмұны: Бұл бөлімде жаһандық құзыреттіліктің құрылымы, мазмұны, халықаралық ұйымдар ұсынған модельдер және мектеп мұғаліміне қойылатын талаптар талданады. OECD-PISA және UNESCO Global Citizenship Education стандарттары негізінде мұғалімнің кәсіби рөліндегі өзгерістер, әлемдік үрдістер мен құзыреттердің байланысы қарастырылады. Педагогтің оқушыларды жаһандық мәселелерді түсінуге бағыттаудағы жауапкершілігі түсіндіріледі
	1.2 тақырып Метасауаттылықтың мазмұны: медиасауат, ақпараттық сауат, цифрлық этика Қысқаша мазмұны:

	Тақырыпта заманауи ақпараттық қоғамдағы метасауаттылықтың мәні ашылады. Мұғалімдер медиамәтінді талдау, әртүрлі ақпарат көздерінен сенімді деректерді ажырату, ақпараттық қауіпсіздік және цифрлық мінез-құлық стандарттарын оқыту әдістерімен танысады. Оқушылардың медиамәдениетін қалыптастыруға арналған педагогикалық тәсілдер ұсынылады
	1.3 тақырып Сыни ойлау және деректерді талдау дағдыларын дамыту әдістері Қысқаша мазмұны: Бұл бөлімде сыни ойлаудың негізгі компоненттері, деректерді талдау стратегиялары, аргументация жасау және ақпаратты сұрыптау әдістері қарастырылады. Педагогтер деректермен жұмыс істеуге арналған графикалық, мәтіндік және сандық талдау құралдарын сабаққа енгізудің тиімді тәсілдерін меңгереді
	1.4 тақырып Қазіргі цифрлық ортадағы ақпараттық қауіпсіздік және саналы медиатұтыну мәдениеті Қысқаша мазмұны: Тақырып цифрлық кеңістіктегі қауіптердің түрлерін: фишинг, алаяқтық, кибербуллинг, жеке деректердің қауіпсіздігі мәселелерін қамтиды. Педагогтер оқушыларды қауіпсіз онлайн мәдениетке үйрету жолдарын, желідегі этикалық нормаларды және ақпараттық гигиена ережелерін оқыту әдістерін меңгереді
	1.5 тақырып Мәдениаралық коммуникация және көпмәдениетті ортада жұмыс істеу құзыреттіліктері Қысқаша мазмұны: Бұл бөлімде мәдениетаралық диалог, толеранттылық, көпұлтты ортада өзара түсіністік орнату дағдылары талқыланады. Мұғалімдер коммуникация стратегияларын, конфликтіні болдырмау әдістерін, мәдениетаралық құндылықтарды сабақ үдерісінде пайдаланудың жолдарын үйренеді
	1.6 тақырып Педагогтің жаһандық мәселелерді білім алушылармен талдау және зерттеу бағытында қолданатын әдістері Қысқаша мазмұны: Тақырып оқушыларды жаһандық проблемаларды (экология, миграция, технологиялық өзгерістер, әлеуметтік теңсіздік) зерттеуге тарту тәсілдерін қамтиды. Педагогтер зерттеу сұрақтарын құру, жобалық жұмыс ұйымдастыру және әлемдік құбылыстарды оқу бағдарламасымен интеграциялау әдістерін меңгереді
	1.7 тақырып Цифрлық құралдар және метасауаттылықты дамытуға арналған интерактивті тәсілдер Қысқаша мазмұны:

	Бұл бөлімде цифрлық платформалар, визуалды құралдар, фактчекинг сервистері, онлайн симуляциялар және медиаталдау ресурстарын сабақта қолдану әдістері беріледі. Педагогтер интерактивті тапсырмалар құрастыру және оқушылардың цифрлық сауаттылығын арттыру жолдарын меңгереді
	1.8 тақырып Жаһандық өзгерістер жағдайында білім алушыларды бейімдеу: құндылықтар, мінез-құлық, әлеуметтік жауапкершілік Қысқаша мазмұны: Тақырыпта қазіргі қоғамдағы өзгерістердің бала тәрбиесіне әсері, құндылықтарға бағытталған білім беру, экологиялық және әлеуметтік жауапкершілік, қауіпсіз мінез-құлық модельдері қарастырылады. Педагогтің тәрбие жұмысындағы жаңа рөлі мен оқушыларды қоғамға бейімдеу механизмдері талданады
	1.9 тақырып Педагогтің кәсіби рефлексиясы және жаһандық құзыретті мұғалімнің кәсіби бейнесі Қысқаша мазмұны: Бұл бөлімде мұғалімнің кәсіби рефлексия жүргізу дағдылары, өзін-өзі дамыту стратегиялары, кәсіби мотивация және ХХІ ғасыр мұғаліміне тән кәсіби құзыреттер талданады. Жаһандық құзыретті мұғалімнің эталоны мен кәсіби дамудың траекториясы қарастырылады
	1.10 тақырып Оқушылардың жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық деңгейін анықтау әдістері мен диагностикалық құралдары Қысқаша мазмұны: Тақырыпта бағалау көрсеткіштері, рубрикалар, бақылау парақтары, метасауаттылықты өлшеуге арналған индикаторлар және диагностикалық әдістер түсіндіріледі. Педагогтер формативті және жиынтық бағалаудың тиімді тәсілдерін меңгереді
2 – Модуль. Вариативті Жаһандық құзыреттілікті тереңдету және метасауаттылықты қолданбалы деңгейде дамыту	2.1 тақырып Цифрлық ортадағы метасауаттылық: ақпаратты талдау, фейктерді анықтау және фактчекинг әдістері Қысқаша мазмұны: Бұл бөлім жалған ақпаратты тану, визуалды және мәтіндік деректерді тексеру, манипуляция түрлерін анықтау дағдыларын дамытуға бағытталған. Педагогтер фактчекинг құралдарын қолдана отырып, оқушыларға ақпаратты сыни бағалауды үйретудің практикалық әдістерін игереді
	2.2 тақырып Жаһандық азаматтыққа тәрбиелеу: әлеуметтік жауапкершілік, экологиялық мәдениет, коммуникация Қысқаша мазмұны: Тақырыпта жаһандық азаматтықтың негізгі компоненттері: жауапкершілік, экологиялық мәдениет, қарым-қатынас,

	толеранттылық және мәдениетаралық құрмет қарастырылады. Педагогтер оқушыларды әлеуметтік жобаларға тарту, қоғамдық белсенділікті дамыту тәсілдерін меңгереді
3 – Модуль.Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған микрооқыту тәжірибесі	3.1 тақырып Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған микрооқыту жоспарын әзірлеу, өткізу және тәжірибе алмасу Қысқаша мазмұны: Бұл бөлімде қысқа форматтағы оқыту сценарийлерін дайындау, бір тақырыпты микросабак арқылы меңгерту, кері байланыс жүргізу, педагогтер арасындағы әдістемелік тәжірибе алмасу қарастырылады
Қорытынды тестілеу	Оқытылатын модульдер бойынша педагогтердің жаһандық құзыреттілік, метасауаттылық және цифрлық мәдениет деңгейін бағалау

Курстың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтардың тақырыптары	Дәріс	Практикалық дәріс	Демо-сабақты таныстыру / Жобаны қорғау	Тестілеу / тәжірибе	Барлығы
	Диагностикалық тестілеу				1	1
1	Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық: Теориялық әрі әдістемелік негіздер	20	40	2		62
1.1	Жаһандық құзыреттілік ұғымы: теориялық негіздер және халықаралық стандарттар (OECD, UNESCO)	2	2			4
1.2	Метасауаттылықтың мазмұны: медиасауат, ақпараттық сауат, цифрлық этика	2	4			6
1.3	Сыни ойлау және деректерді талдау дағдыларын дамыту әдістері	2	4			6
1.4	Қазіргі цифрлық ортадағы ақпараттық қауіпсіздік және саналы медиатұтыну мәдениеті	2	4			6
1.5	Мәдениаралық коммуникация және көпмәдениетті ортада жұмыс істеу құзыреттіліктері	2	4			6
1.6	Педагогтің жаһандық мәселелерді білім алушылармен талдау және зерттеу бағытында қолданатын әдістері	2	4			6
1.7	Цифрлық құралдар және метасауаттылықты дамытуға арналған интерактивті тәсілдер	2	4	2		8
1.8	Жаһандық өзгерістер жағдайында білім алушыларды бейімдеу: құндылықтар, мінез-құлық, әлеуметтік жауапкершілік	2	6			8
1.9	Педагогтің кәсіби рефлексиясы және жаһандық құзыретті мұғалімнің кәсіби бейнесі	2	4			6
1.10	Оқушылардың жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық деңгейін анықтау әдістері мен диагностикалық құралдары	2	4			6
2	Жаһандық құзыреттілікті тереңдету және метасауаттылықты қолданбалы деңгейде дамыту	4	4			8
2.1	Цифрлық ортадағы метасауаттылық: ақпаратты талдау, фейктерді анықтау және фактчекінг әдістері	2	2			4

2.2	Жаһандық азаматтыққа тәрбиелеу: әлеуметтік жауапкершілік, экологиялық мәдениет, коммуникация	2	2			4
3	Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған микрооқыту тәжірибесі			8		8
3.1	Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған микрооқыту жоспарын әзірлеу, өткізу және тәжірибе алмасу			8		8
	Оқытылатын модульдер бойынша педагогтердің жаһандық құзыреттілік, метасауаттылық және цифрлық мәдениет деңгейін бағалау				1	1
	Барлығы	24	44	10	2	80

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Физика пәні мұғалімдеріне арналған біліктілікті арттыру курстары онлайн және офлайн форматында бекітілген оқу жоспары (ОЖП) негізінде жүргізіледі.

Оқу жүктемесінің көлемі төмендегі модульдер бойынша бөлінеді:

- 1-модуль «Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылықтың теориялық және әдістемелік негіздері» – 62 сағат;
- 2-модуль «Жаһандық құзыреттілікті тереңдету және метасауаттылықты қолданбалы деңгейде дамыту» – 8 сағат;
- 3-модуль «Микрооқыту және тәжірибелік талдау» – 8 сағат;
- Диагностикалық тестілеу – 2 сағат.

Курс мазмұны тыңдаушылардың жаһандық ойлау дағдыларын, мәдениаралық өзара әрекет жасау қабілеттерін, ақпараттық және цифрлық ортада саналы жұмыс істеу дағдыларын дамытуға бағытталған.

Оқу процесі интерактивті, тәжірибеге бағытталған заманауи педагогикалық тәсілдерге сүйене отырып ұйымдастырылады:

- Дәріс форматы: түсіндірмелі дәрістер; интерактивті, пікірталасқа құрылған дәрістер; онлайн веб-дәрістер (бейне, мультимедиа қолданып).
- Семинарлар: тақырыптық талқылаулар; топтық жұмыс; кейс-талдау (жаһандық мәселелерді шешу мысалдары).
- Практикалық сабақтар: контент талдау;фактчекинг жаттығулары;мәдениаралық коммуникация бойынша тренингтер;деректерді визуализациялау;цифрлық құралдармен практикалық жұмыс.
- Онлайн білім беру құралдары: вебинарлар;цифрлық платформа материалдары;электронды ресурстар.
- Сарапшы пікірлері: шеберлік сыныптар;тренингтер;кәсіби кездесулер.

Оқу процесінің ерекшеліктеріБағалау жүйесі формативті және жиынтық бағалау қағидаттарына негізделеді. Тыңдаушылардың кәсіби жетістіктері оқу нәтижелерімен, практикалық тапсырмаларды орындаумен және микрооқыту сапасымен өлшенеді.

Төменде курстың мазмұнына сәйкес жаңа, бірегей, заманауи 10 практикалық жұмыс ұсынылды.

Практикалық жұмыс 1.«Жаһандық құзыреттіліктің оқу мақсаттарын талдау»

Мектеп бағдарламаларындағы оқу мақсаттарын жаһандық құзыреттілік индикаторларымен сәйкестендіру, халықаралық стандарттармен (OECD, UNESCO) салыстыру.

Практикалық жұмыс 2.«Фейктерді анықтау және ақпаратты тексеру: фактчекинг алгоритмін құру» Ақпараттың шындыққа сәйкестігін тексеретін көпқадамды алгоритм әзірлеу, нақты мысалдармен жұмыс жасау.

Практикалық жұмыс 3.«Цифрлық із және ақпараттық қауіпсіздік» Педагог пен оқушының цифрлық ізін талдау, қауіпсіздік қатерлерін анықтау, этикалық нормаларға негізделген әрекет жоспарын құру.

Практикалық жұмыс 4.«Мәдениаралық коммуникация тренингі: жағдаяттық тапсырмалар» Өртүрлі этномәдени ортадағы қарым-қатынас жағдайларын модельдеу, тиімді стратегияларды әзірлеу.

Практикалық жұмыс 5.«Сыни ойлауды дамытуға арналған тапсырма жиынтығын құрастыру» Мектеп пәндерінің мазмұнымен байланысты аналитикалық, логикалық, проблемалық тапсырмалар жасау.

Практикалық жұмыс 6.«Жаһандық мәселелерді білім беру мазмұнына кіріктіру»

Климат, экология, әлеуметтік әділдік, технологиялық өзгерістер туралы оқу тапсырмаларын құрастыру.

Практикалық жұмыс 7.«Медиасауаттылыққа арналған когнитивті қателіктер картасын жасау» Оқушылар жиі жіберетін манипуляция түрлерін жүйелеу және оларды түсіндіруге арналған визуалды карта құрастыру.

Практикалық жұмыс 8.«Деректерді визуализациялау: диаграмма, карта, инфографика» Статистикалық деректерді талдау және білім алушыларға түсінікті формада ұсынылатын инфографика әзірлеу.

Практикалық жұмыс 9.«Цифрлық платформада оқу материалын әзірлеу (Google Classroom, Moodle, Teams)» Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерге бағытталған оқу контентін цифрлық форматта дайындау.

Практикалық жұмыс 10.«Педагогтің жаһандық құзыреттілігін көрсетуге арналған жеке портфолио дайындау» Авторлық әдістемелер, кәсіби тәжірибе, зерттеулер мен озық тәжірибе негізінде рефлексивті портфолио әзірлеу.

Бұл практикалық жұмыстар тыңдаушылардың кәсіби мүмкіндіктерін кеңейтіп, ақпараттық, аналитикалық, мәдениаралық, цифрлық және коммуникациялық құзыреттіліктерін кешенді түрде дамытады.Әрбір жұмыс нақты мектеп тәжірибесіне бағытталып, педагогтердің күнделікті қызметінде қолдануға болатын әдістемелік құралдармен толықтырылады.

7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

«Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық: Теориялық әрі әдістемелік негіздер»

Модульдің өзектілігі: Жаһандану үдерісінің жылдам дамуы, цифрлық ақпарат ағынының күрт көбеюі және әлемдік өзара тәуелділіктің артуы қазіргі білім беру жүйесіне жаңа талаптар қойып отыр. Мұндай жағдайда физика пәні мұғалімінің кәсіби рөлі тек пәндік білім берумен шектелмей, оқушыларды шынайы әлемде бағдарлануға үйрететін, жаһандық мәселелерді түсінуге бағыттайтын, ақпаратты дұрыс талдап, саналы шешім қабылдай алатын тұлға қалыптастыруға бағытталуы қажет. Осыған байланысты «Жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық: теориялық әрі әдістемелік негіздер» модулі педагогтердің кәсіби құзыреттерін жаңа деңгейге көтеруге арналған өзекті бағыт болып табылады.

Бұл модуль мұғалімдерді мәдениаралық коммуникация, сыни ойлау, ақпараттық қауіпсіздік, медиасауаттылық, фактчекинг, деректерді талдау, әлеуметтік жауапкершілік, бейбіт коммуникация сияқты қазіргі қоғам үшін өте маңызды дағдылармен қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, педагогтердің халықаралық стандарттарға (OECD, UNESCO) сәйкес кәсіби бағдарын кеңейтуге, заманауи оқыту мақсаттарын қайта қарауға мүмкіндік береді.

Модульдің маңыздылығы оқушылардың жаһандық құзыреттілігін дамыту арқылы олардың ХХІ ғасыр дағдыларын нығайтуға тікелей әсер етеді. Яғни, оқушы ақпаратты сүзгіден өткізіп, деректермен жұмыс істеп, әлемдік мәселелерді түсініп, көпмәдениетті ортада тиімді және ашық қарым-қатынас жасай алатын саналы азамат деңгейіне жетеді.

Модульдің міндеттері:

- педагогтерге жаһандық құзыреттілік ұғымының мазмұнын, құрылымын және халықаралық стандарттармен байланысын түсіндіру;
- метасауаттылықтың негізгі бағыттарын (медиасауат, ақпараттық сауат, цифрлық этика, ақпараттық қауіпсіздік) меңгерту;
- ақпаратты талдау, манипуляцияны анықтау, фейктерді ажырату, фактчекинг әдістерін қолдану жолдарын үйрету;
- сыни ойлау дағдыларын дамытуға арналған педагогикалық әдістерді таныстыру;
- мәдениаралық коммуникацияны, көпмәдениетті ортада жұмыс істеу және бейбіт қарым-қатынас орнату стратегияларын үйрету;
- жаһандық мәселелерді (экология, цифрландыру, әлеуметтік теңсіздік, технологиялық өзгерістер) білім беру мазмұнымен байланыстыру тәсілдерін көрсету;
- цифрлық ортада жұмыс істеуге қажетті қауіпсіздік ережелерін және саналы медиатұтыну принциптерін үйрету;
- педагогтің кәсіби рефлексия дағдыларын қалыптастыру және жаһандық құзыреттілігі жоғары мұғалім моделін түсіндіру;

– оқушылардың жаһандық құзыреттілік деңгейін анықтауға арналған диагностикалық құралдармен жұмыс істеуді үйрету.

Күтілетін нәтижелер

Курс аяқталғаннан кейін тыңдаушылар:

- жаһандық құзыреттіліктің негізгі компоненттерін (білім, дағды, құндылық, әрекет) түсініп, оны оқу процесіне кіріктіру жолдарын меңгереді;
- метасауаттылық бағыттарының мазмұнын толық игеріп, оқушыларға медиасауат және ақпараттық қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыруда заманауи әдістерді қолдана алады;
- фейк ақпаратты анықтау, фактчекинг жасау, деректерді талдау құралдарын кәсіби қызметінде еркін пайдаланады;
- сыни ойлау дағдыларын дамыту мақсатында оқушыларға арналған логикалық, аналитикалық тапсырмалар мен зерттеушілік жұмыс түрлерін ұйымдастыра алады;
- мәдениаралық коммуникация дағдыларын жетілдіріп, әртүрлі этномәдени ортада тиімді қарым-қатынас орнату әдістерін игереді;
- жаһандық мәселелерді пән мазмұнымен байланыстыра отырып, оқушылардың әлеуметтік жауапкершілігін, экологиялық мәдениетін және азаматтық ұстанымын дамытуға мүмкіндік жасайды;
- цифрлық ортада қауіпсіз әрекет ету, жеке деректерді қорғау, этикалық нормаларды сақтау дағдыларын оқушыларға үйрететін оқу сценарийлерін құра алады;
- кәсіби рефлексия жасау арқылы өзінің педагогикалық қызметін бағалайды және жаһандық құзыретті мұғалім ретінде кәсіби дамудың жеке траекториясын қалыптастырады;
- оқушылардың жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық деңгейін диагностикалауға арналған рубрикалар, бақылау парақтары мен индикаторларды қолдана алады.

Модуль тақырыптары	Мазмұны	Нәтижелері
1.1 тақырып Жаһандық құзыреттілік ұғымы: теориялық негіздер және халықаралық стандарттар (OECD, UNESCO)	Бұл бөлімде жаһандық құзыреттіліктің құрылымы, мазмұны, халықаралық ұйымдар ұсынған модельдер және мектеп мұғаліміне қойылатын талаптар талданады. OECD-PISA және UNESCO Global Citizenship Education стандарттары негізінде мұғалімнің кәсіби роліндегі өзгерістер, әлемдік үрдістер мен құзыреттердің байланысы қарастырылады. Педагогтің оқушыларды жаһандық мәселелерді түсінуге бағыттаудағы жауапкершілігі түсіндіріледі	-педагог жаһандық құзыреттіліктің мазмұнын, халықаралық стандарттардың талаптарын түсінеді; – оқытуды жаһандық контексте жоспарлау және бағалау дағдыларын меңгереді; – оқушылардың жаһандық ойлауын дамытуға арналған әдістерді қолдана алады

1.2 тақырып Метасауаттылықтың мазмұны: медиасауат, ақпараттық сауат, цифрлық этика	Тақырыпта заманауи ақпараттық қоғамдағы метасауаттылықтың мәні ашылады. Мұғалімдер медиамәтінді талдау, әртүрлі ақпарат көздерінен сенімді деректерді ажырату, ақпараттық қауіпсіздік және цифрлық мінез-құлық стандарттарын оқыту әдістерімен танысады. Оқушылардың медиамәдениетін қалыптастыруға арналған педагогикалық тәсілдер ұсынылады	мұғалім ақпаратты сұрыптау, талдау, тексеру әдістерін меңгереді; – оқушылардың цифрлық этика және жауапты медиатұтыну дағдыларын қалыптастыра алады; – ақпараттық қауіпсіздікті оқытуда қолданылатын тәсілдерді қолданады
1.3 тақырып Сыни ойлау және деректерді талдау дағдыларын дамыту әдістері	Бұл бөлімде сыни ойлаудың негізгі компоненттері, деректерді талдау стратегиялары, аргументация жасау және ақпаратты сұрыптау әдістері қарастырылады. Педагогтер деректермен жұмыс істеуге арналған графикалық, мәтіндік және сандық талдау құралдарын сабаққа енгізудің тиімді тәсілдерін меңгереді	сыни ойлауды дамытуға арналған әдіс-тәсілдерді қолданады; – оқушылардың дерекпен жұмыс істеу қабілетін жетілдіреді; – сандық және визуалды ақпаратты талдау құралдарын меңгереді
1.4 тақырып Қазіргі цифрлық ортадағы ақпараттық қауіпсіздік және саналы медиатұтыну мәдениеті	Тақырып цифрлық кеңістіктегі қауіптердің түрлерін: фишинг, алаяқтық, кибербуллинг, жеке деректердің қауіпсіздігі мәселелерін қамтиды. Педагогтер оқушыларды қауіпсіз онлайн мәдениетке үйрету жолдарын, желідегі этикалық нормаларды және ақпараттық гигиена ережелерін оқыту әдістерін меңгереді	педагог қауіпсіз онлайн мінез-құлық нормаларын үйретеді; – оқушылардың ақпараттық қауіпсіздік дағдыларын қалыптастырады; – жеке деректерді қорғау құралдарын қолдана алады
1.5 тақырып Мәдениаралық коммуникация және көпмәдениетті ортада жұмыс істеу құзыреттіліктері	Бұл бөлімде мәдениетаралық диалог, толеранттылық, көпұлтты ортада өзара түсіністік орнату дағдылары талқыланады. Мұғалімдер коммуникация стратегияларын, конфликтіні болдырмау әдістерін, мәдениетаралық құндылықтарды сабақ үдерісінде пайдаланудың жолдарын үйренеді	– мұғалім көпмәдениетті ортада тиімді коммуникация стратегияларын қолданады; – оқушыларда толеранттылық, құрмет, ашықтық дағдыларын дамытады; – сабақта мәдениетаралық құзыреттілікті қалыптастыру технологияларын пайдаланады
1.6 тақырып Педагогтің жаһандық мәселелерді білім алушылармен талдау және зерттеу	Тақырып оқушыларды жаһандық проблемаларды (экология, миграция, технологиялық өзгерістер, әлеуметтік теңсіздік) зерттеуге тарту тәсілдерін қамтиды. Педагогтер зерттеу сұрақтарын құру, жобалық жұмыс ұйымдастыру және	– оқушыларды жаһандық мәселелерді талдауға тарта алады; – зерттеу жобаларын ұйымдастыру дағдысын меңгереді;

бағытында қолданатын әдістері	әлемдік құбылыстарды оқу бағдарламасымен интеграциялау әдістерін меңгереді	– оқу бағдарламасына жаһандық контекст енгізе алады
1.7 тақырып Цифрлық құралдар және метасауаттылықты дамытуға арналған интерактивті тәсілдер	Бұл бөлімде цифрлық платформалар, визуалды құралдар, фактчекинг сервистері, онлайн симуляциялар және медиаталдау ресурстарын сабақта қолдану әдістері беріледі. Педагогтер интерактивті тапсырмалар құрастыру және оқушылардың цифрлық сауаттылығын арттыру жолдарын меңгереді	– педагог цифрлық ресурстарды тиімді пайдаланады; – оқушылардың цифрлық және медиасауат дағдыларын арттырады; – интерактивті оқыту әдістерін сабаққа енгізе алады
1.8 тақырып Жаһандық өзгерістер жағдайында білім алушыларды бейімдеу: құндылықтар, мінез-құлық, әлеуметтік жауапкершілік	Тақырыпта қазіргі қоғамдағы өзгерістердің бала тәрбиесіне әсері, құндылықтарға бағытталған білім беру, экологиялық және әлеуметтік жауапкершілік, қауіпсіз мінез-құлық модельдері қарастырылады. Педагогтің тәрбие жұмысындағы жаңа рөлі мен оқушыларды қоғамға бейімдеу механизмдері талданады	– педагог оқушыларда жауапкершілік, құндылықтық бағыт қалыптастырады; – әлеуметтік-эмоциялық дағдыларды дамыту әдістерін меңгереді; – оқушыларды қоғамға бейімдеу тетіктерін қолданады
1.9 тақырып Педагогтің кәсіби рефлексиясы және жаһандық құзыретті мұғалімнің кәсіби бейнесі	Бұл бөлімде мұғалімнің кәсіби рефлексия жүргізу дағдылары, өзін-өзі дамыту стратегиялары, кәсіби мотивация және ХХІ ғасыр мұғаліміне тән кәсіби құзыреттер талданады. Жаһандық құзыретті мұғалімнің эталоны мен кәсіби дамудың траекториясы қарастырылады	– мұғалім кәсіби рефлексия жасау дағдыларын қолданады; – жеке кәсіби дамуын жоспарлай алады; – жаһандық құзыретті мұғалім бейнесін қалыптастырудың негізгі компоненттерін меңгереді
1.10 тақырып Оқушылардың жаһандық құзыреттілік және метасауаттылық деңгейін анықтау әдістері мен диагностикалық құралдары	Тақырыпта бағалау көрсеткіштері, рубрикалар, бақылау парақтары, метасауаттылықты өлшеуге арналған индикаторлар және диагностикалық әдістер түсіндіріледі. Педагогтер формативті және жиынтық бағалаудың тиімді тәсілдерін меңгереді	– оқушылардың жаһандық және цифрлық құзыреттерін диагностикалай алады; – бағалау рубрикаларын құрастырады; – бағалау нәтижелерін оқу үдерісін жетілдіруге қолданады.

2– Модуль Вариативті. «Жаһандық құзыреттілікті тереңдету және метасауаттылықты қолданбалы деңгейде дамыту»

Модульдің өзектілігі: Қазіргі қоғамда ақпараттық кеңістік жылдам өзгеріп, ақпараттың шынайылығын анықтау, деректерді жауапкершілікпен пайдалану және жаһандық мәселелерді түсіну қабілеті әрбір педагогтың кәсіби дайындығының негізгі бөлігіне айналды. Цифрлық технологиялардың кең таралуы, халықаралық өзара тәуелділіктің күшеюі, мәдениеттердің араласуы мұғалімнің жаңа рөлін айқындайды: ол тек білім беруші ғана емес, оқушыларды жаһандық ортада тиімді әрекет етуге бағыттайтын көшбасшы.

Осы модульдің өзектілігі – мұғалімнің кәсіби қызметінде метасауаттылықты қолданбалы деңгейде меңгерту. Педагог ақпараттық қауіпсіздік, фейктерді ажырату, деректерді талдау, медиамәтінді сын тұрғысынан оқу, экологиялық және әлеуметтік жауапкершілік мәдениетін қалыптастыру сияқты ХХІ ғасырдың өзекті біліктерін оқушыларға жеткізуге дайын болуы тиіс.

Сонымен қатар, жаһандық азаматтық ұғымы бүгінгі таңда білім беру жүйесінде маңызы жоғары бағыттардың бірі болып отыр. Әлемдік мәселелерді түсіну, мәдениеттер арасындағы өзара қарым-қатынас орнату, бейбіт коммуникация дағдылары – оқушының әлеуметтенуіне әсер ететін басты факторлар. Сондықтан педагогтерге жаһандық құзыреттілікті сабақ мазмұнына кіріктірудің тиімді жолдарын меңгеру аса қажет.

Модульдің міндеттері:

- педагогтердің метасауаттылық дағдыларын қолданбалы деңгейде жетілдіру, соның ішінде ақпаратты тексеру, жалған деректерді анықтау, фактчекинг әдістерін меңгерту;
- цифрлық ортада қауіпсіз және сыни көзқараспен әрекет ету біліктерін дамыту, ақпараттық гигиена мен цифрлық этика қағидаларын түсіндіру;
- жаһандық азаматтыққа тәрбиелеу бағытындағы педагогикалық тәсілдерді үйрету, оның ішінде әлеуметтік жауапкершілік, экологиялық мәдениет және коммуникация элементтерін оқу процесіне кіріктіру жолдарын көрсету;
- педагогтердің мәдениетаралық қарым-қатынас дағдыларын дамыту, әртүрлі мәдени ортада өзара түсіністік пен толеранттылық орнату стратегияларын меңгерту;
- оқушылардың жаһандық және цифрлық құзыреттерін дамытуға арналған тапсырмалар құрастыру қабілетін жетілдіру, тәжірибеге бағытталған әдістемелерді үйрету;

- педагогтің кәсіби қызметінде қолдануға болатын практикалық құралдар мен интерактивті ресурстарды таныстыру, олардың тиімділігін тәжірибе арқылы көрсету.

Модульдің күтілетін нәтижелері

Модульді аяқтаған педагогтер келесі нәтижелерге қол жеткізеді:

- жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықтың теориялық және қолданбалы аспектілерін терең түсінеді;

- цифрлық ақпараттық ортадағы қауіптерді, фейк контенттің ерекшеліктерін, ақпараттық манипуляция түрлерін ажырата алады;

- әлемдік үрдістердің білім беру процесіне әсерін түсініп, оларды оқыту мазмұнымен байланыстыра алады;

- медиамәтіндерге сыни талдау жүргізіп, оқушыларға медиасауаттылық бойынша тиімді тапсырмалар құрастырады;

- жаһандық азаматтыққа бағытталған оқу тапсырмаларын, жобаларды және интеграциялық сабақ құрылымын әзірлей алады;

- мәдениаралық коммуникация дағдыларын сабақ процесінде қолдана алады;

- метасауаттылыққа арналған интерактивті тапсырмалар мен микрооқыту элементтерін құрастырып, өз практикасында қолдана алады;

- оқушылардың жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерін бағалауға арналған қарапайым диагностикалық құралдарды әзірлей алады.

Модульдің тақырыптары	Мазмұны	Нәтижелері
2.1 тақырып Цифрлық ортадағы метасауаттылық: ақпаратты талдау, фейктерді анықтау және фактчекинг әдістері	Қысқаша мазмұны: Бұл бөлім жалған ақпаратты тану, визуалды және мәтіндік деректерді тексеру, манипуляция түрлерін анықтау дағдыларын дамытуға бағытталған. Педагогтер фактчекинг құралдарын қолдана отырып, оқушыларға ақпаратты сыни бағалауды үйретудің практикалық әдістерін игереді	- педагог ақпараттың түпнұсқалығын тексерудің нақты қадамдарын меңгереді; - фейк контенттің құрылымдық белгілерін ажырата алады; - ақпараттық қауіпсіздік пен медиагигиена

		мәдениетін қалыптастыруға бағытталған әдістемелерді қолданады
2.2 тақырып Жаһандық азаматтыққа тәрбиелеу: әлеуметтік жауапкершілік, экологиялық мәдениет, коммуникация	Тақырыпта жаһандық азаматтықтың негізгі компоненттері: жауапкершілік, экологиялық мәдениет, бейбіт қарым-қатынас, толеранттылық және мәдениетаралық құрмет қарастырылады. Педагогтер оқушыларды әлеуметтік жобаларға тарту, қоғамдық белсенділікті дамыту тәсілдерін меңгереді	- әлеуметтік жауапкершілікке бағытталған тәрбие жұмыстарын ұйымдастыра алады; - экологиялық мәдениетті нығайтатын жобаларды жоспарлап, оқушыларды қатыстыруға қабілетті болады; - бейбіт коммуникацияны қалыптастыруға арналған тапсырмалар мен белсенді әдістерді қолданады

3 – Модуль. Микрооқыту. Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған микрооқыту тәжірибесі

Модульдің өзектілігі: Қазіргі білім беру кеңістігінде мұғалімнің кәсіби құзыреттілігі тек теориялық біліммен шектелмейді, сонымен қатар нақты педагогикалық жағдаяттарда әрекет ету, цифрлық құралдарды тиімді пайдалану, ақпаратпен жұмыс істеу және жаһандық мазмұнды білім алушыларға дұрыс жеткізу қабілеттерімен өлшенеді.

Микрооқыту – педагогтің кәсіби дамуын жеделдететін, қысқа сабақтар мен шағын сценарийлер арқылы нақтыланған әдіс-тәсілдерді тәжірибеде сынауға мүмкіндік беретін заманауи оқыту форматы. Бұл модель мұғалімнің сабақ беру стилін талдауына, кері байланыс алуына және өз тәжірибесін дереу жетілдіруіне жағдай жасайды.

Жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықты тиімді қалыптастыру үшін педагогтер ақпараттық қауіпсіздік, сыни ойлау, фактчекінг, мәдениетаралық коммуникация және цифрлық ортада әрекет ету дағдыларын нақты жағдайларда қолдана білуі тиіс. Микрооқыту осы дағдыларды тәжірибелік түрде меңгеруге мүмкіндік береді.

Модульдің міндеттері

Модуль келесі міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған:

- педагогтерге микрооқыту технологиясының қағидалары мен құрылымын меңгерту;
- қысқа, мақсатқа бағытталған сабақ жоспарын әзірлеу және оны практикалық жағдайда сынақтан өткізу дағдыларын дамыту;
- жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылық мазмұнын сабақтарға кіріктірудің тиімді тәсілдерін көрсету;
- цифрлық құралдар мен медиаресурстарды қолдану арқылы оқыту сапасын арттыру жолдарын таныстыру;
- педагогтердің рефлексия жүргізу мәдениетін қалыптастыру, өз әрекетін сын тұрғысынан талдауға үйрету;
- оқыту барысында алынған нәтижелерді бағалау, жетілдіру және тәжірибеге енгізу механизмдерін үйрету;
- әріптестік ортада тәжірибе алмасу, кәсіби диалог құру және педагогтердің бір-біріне кері байланыс беруін ұйымдастыру.

Күтілетін нәтижелер

Модульді аяқтаған тыңдаушылар төмендегі нәтижелерге қол жеткізеді:

- микрооқыту технологиясының теориялық негіздерін және оны сабақта қолдану жолдарын толық меңгереді;
- қысқа форматтағы тиімді сабақ сценарийлерін құрастырып, оны тәжірибеде жүзеге асыра алады;
- жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықты дамытуға бағытталған әдіс-тәсілдерді (фактчекинг, медиаталдау, деректерді интерпретациялау) оқу үдерісіне кіріктіре алады;
- цифрлық платформалар мен медиақұралдарды пайдалана отырып, оқу материалының мазмұнын визуализациялау және ақпараттық мәдениетті қалыптастыру қабілетін дамытады;
- сабақ өткізу барысында өз жұмысына талдау жасап, кәсіби рефлексия жасау дағдысын қалыптастырады;
- әріптестерімен тәжірибе алмасу, пікірталас жүргізу, конструктивті кері байланыс беру және қабылдау мәдениетін меңгереді;

- алынған білім мен дағдыларды күнделікті педагогикалық тәжірибеде қолдана алады, сондай-ақ оқушылардың сыни ойлау және цифрлық сауаттылық дағдыларын дамытуға бағытталған жаңа әдістерді тиімді пайдаланады.

Модульдің тақырыптары	Мазмұны	Нәтижелері
3.1 тақырып Жаһандық және цифрлық құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған микрооқыту сценарийлерін жоспарын әзірлеу, өткізу және тәжірибе алмасу Қысқаша мазмұны:	Бұл бөлімде қысқа форматтағы оқыту сценарийлерін дайындау, бір тақырыпты микросабак арқылы меңгерту, кері байланыс жүргізу, педагогтер арасындағы әдістемелік тәжірибе алмасу қарастырылады	- микрооқыту сценарийлерін әзірлеу және өткізу дағдылары қалыптасады; - педагогтердің цифрлық және жаһандық құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған тәжірибесі артады; - кері байланыс алу және педагогикалық тәжірибемен бөлісу қабілеті жетіледі

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау курстың барысында – формативті бағалау, сондай-ақ курсты аяқтағаннан кейін бағдарламаның мақсаттары, міндеттері және күтілетін нәтижелері негізінде әзірлеуші белгілеген формада жүзеге асырылады.

Формативті бағалау аралық бақылау және білім мен дағдыларды түзету үшін қолданылады. Бұл практикалық тапсырмаларды орындау, тапсырмаларды шешу, сабақ фрагментін жобалау, тапсырмалар жүйесін орындау түрінде өткізіледі.

Формативті бағалау әрбір зерттелетін модульдер бойынша тест тапсырмаларын және тыңдаушылардың әртүрлі практикалық тапсырмаларды талдау, синтездеу, бағалау деңгейлерінде орындауын қамтиды.

Тапсырмалар, орындауға арналған ұсыныстар, орындау үлгілері, өзін-өзі

тексеру эталондары, тапсырмаларды бағалау критерийлері оқу-әдістемелік кешенге енгізілген.

Тапсырмаларды орындау кезінде тыңдаушыларға топтық және жеке сұраныстар бойынша кеңес беріледі.

Суммативті бағалаудемо-сабақ, жоба, қорытынды тестілеу және т.б. түрінде өткізілуі мүмкін.

Курс тыңдаушыларының жұмысы нәтижеге қарай бақылау және тест тапсырмаларын орындау, таныстырылымды қорғау, сондай-ақ арнайы тақырыптар бойынша берілетін практикалық жұмысты орындау деңгейіне байланысты бағаланады.

Қорытынды аттестация тестілеу түрінде өтеді. Жалпы сұрақтар саны – 15 тест тапсырмасын құрайды.

Біліктілікті арттыру курсы аяқтағаны туралы сертификат курс бойынша қорытынды тестілеуінің кем деген ұпай санының 50% жинаған жағдайда беріледі.

Бағалаудың әріптік жүйесі	Сандық эквивалент	Ұпайлардың мазмұндық пайызы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A, -A	3,67 - 4,00	94 – 100	Өте жақсы
B, -B, +B, +C	2,33 - 3,33	74 – 85	Жақсы
C, -C, D, +D	1,00 - 2,00	50 – 65	Қанағаттанарлық
F	0,00	0 – 49	Қанағаттанарлықсыз

Тыңдаушылардың кәсіби құзыреттілігінің қалыптасу деңгейін анықтау үшін таныстырылым өткізіледі.

Мақсаты: Педагогикалық қызметкерлердің кәсіби құзыреттілігін арттыру, жаһандық құзыреттілік пен метасауаттылықты меңгеру арқылы заманауи мектеп жағдайында тиімді оқыту дағдыларын қалыптастыру.

Бағалау тапсырмасы:

- Тапсырма: Таныстырылым
- Ұзақтығы: 5–7 минут
- Слайд саны: 5-тен артық емес

- Міндеті: Оқу бағдарламасының модульдерін меңгеру нәтижесінде алынған білім мен инновациялық тәсілдерді қысқа презентация арқылы көрсету.

Бағалау критерийлері:

Критерий	0 балл	1 балл	2 балл	3 балл
----------	--------	--------	--------	--------

Дәлелдемелердің сапасы	Дәлелдемелер ұсынылмаған	Дәлелдемелер әлсіз	Дәлелдемелер күшті	Дәлелдемелер өте күшті, нақты және сенімді
Инновациялық тәсілдерді қолдану	Қолданылмаған	Әлсіз қолданылған	Қолданылған	Өте тиімді қолданылған
Құрылым мен логика	Жоспарсыз, түсініксіз	Әлсіз құрылымдалған	Жақсы құрылымдалған	Өте жүйелі, логикалық байланысы бар
Слайд мазмұны мен көрнекілігі	Мазмұн жоқ немесе жеткіліксіз	Әлсіз, ақпарат толық емес	Жақсы, негізгі ақпарат қамтылған	Өте көрнекі, қысқа әрі нақты ақпаратпен
Уақытты сақтау және жеткізу мәнері	Уақытты сақтамады, мәнері нашар	Әлсіз, уақытқа сәйкес емес	Жақсы, уақытқа сай	Өте тиімді, уақытқа сай және мәнері жоғары

Максималды балл: 15

Қорытынды бағалау:

- 0–5 балл: Қабілет төмен, қосымша қолдау қажет
- 6–10 балл: Орташа деңгей, кейбір аспектілерді жетілдіру қажет
- 11–15 балл: Жоғары деңгей, модульді меңгергенін көрсетеді

9. Курстан кейінгі қолдау

Мұғалімдерін курстан кейінгі қолдауы 3 кезеңнен тұрады:

1 кезең

Тақырыпты таңдау, кәсіби дамуының мақсаттарын анықтау, іс-шара әзірлеу кезінде куратордан кеңес беру. Кеңес беру электрондық пошта, мессенджерлер, әлеуметтік желілер (Facebook, WhatsApp және т.б.), Zoom, Teams платформалары арқылы жүзеге асырылады.

2 кезең

Іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу бойынша кеңес беру және тәжірибе алмасу.

3 кезең

Мұғалімдерінің құзыреттіліктерінің дамуы мен кәсіби өсуін талдау және бағалау.

Тыңдаушыларға курстан кейінгі қолдау шараларының тізімі ұсынылады. Олар осы тізімнен өздерінің жеке жоспарына қосылатын шараларды таңдайды.

№	Іс-шаралар	Аяқтау формасы
1	Тыңдаушылардың курстан кәсіби құзыреттерін дамыту үшін жеке траекториясын оқу курстарынан кейінгі тәжірибеде жоспарлау	Физика пәні мұғалімдерінің кәсіби құзыреттерін дамыту үшін жеке траекториясын оқу курстарынан кейінгі тәжірибеде Google кестесінде жоспарлау
2	Жеке консультациялар өткізу	Консультация тақырыбы бойынша ұсыныстар
3	Физика пәні мұғалімдеріне арналған іс-шараларға қатысу	Бақылау парағы
4	Физика пәні мұғалімдерінің бастамасымен вебинарлар өткізу (оқытушының әдістемелік қолдауымен)	Жоспар, материалдар, ұсыныстар
5	Физика пәні мұғалімдерінің бастамасымен мастер-класстар өткізу (оқытушының әдістемелік қолдауымен)	Жоспар, материалдар, ұсыныстар
6	Мұғалімдерінің зерттеу нәтижелерін БАҚ, ғылыми-әдістемелік басылымдарда, желілік ресурстарда жариялауы (оқытушымен бірге)	БАҚ, ғылыми-әдістемелік басылымдарда, желілік ресурстарда мақала

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. ҚР Білім және ғылым министрлігі. Мектепке арналған жаңартылған оқу бағдарламалары: әдістемелік нұсқаулық. – Нұр-Сұлтан, 2021.
2. Ерғалиева А. Жаһандық құзыреттіліктерді дамыту: теория мен практика.–Алматы: Abilim, 2020.
3. Қарабаев С. Заманауи мектепте оқыту стратегиялары. – Нұр-Сұлтан, 2021.
4. Бақытжанова Л. Педагогикалық құзыреттілікті арттыру: заманауи тәсілдер. – Алматы, 2020.

Қосымша әдебиеттер:

1. Жұмабеков Р. Мұғалімнің кәсіби дамуы және инновациялық оқыту әдістері. – Нұр-Сұлтан, 2019.
2. ҚР Білім және ғылым министрлігі. Цифрлық сауаттылық және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар бойынша әдістемелік нұсқаулық. – Алматы, 2022.
3. Смағұлов А. Метасауаттылық және критикалық ойлау дағдыларын дамыту. – Алматы, 2021.
4. Әбдірахманова Ж. Заманауи мектеп мұғалімінің кәсіби құзыреттіліктері. – Алматы, 2023.